ODMAHNI RUKOM I KRENI DALJE

Prestani da veruješ u laži o sebi i postani ono što je suđeno da budeš

Rejčel Holis

Prevela
Eli Gilić

Laguna

Naslov originala

Rachel Hollis
GIRL, WASH YOUR FACE

Copyright © 2018 Rachel Holli
Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Džen, koja mi je triput preokrenula pogled na svet:
jednom s Neprilagođenom, *drugi put putovanjem*
u Etiopiju i na kraju time što nas je sve naučila da pravi
vođa govori istinu, čak i kad je to na njegovu štetu.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.
NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782
© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

SADRŽAJ

Uvod: Ćao, devojko, ćao! ?

1. Laž: Nešto drugo će me usrećiti ?
2. Laž: Počeću sutra
3. Laž: Nisam dovoljno dobra
4. Laž: Bolja sam od tebe
5. Laž: Dovoljno je što ga volim
6. Laž: Ne je konačan odgovor
7. Laž: Loša sam u krevetu
8. Laž: Ne umem da budem mama
9. Laž: Nisam dobra majka
10. Laž: Trebalo bi da sam dosad više napredovala
11. Laž: Tuđa deca su mnogo čistija / bolje organizovana / učtivija
12. Laž: Moram da budem manja
13. Laž: Udaću se za Meta Dejmona

14. Laž: Ne umem da pišem
15. Laž: Nikad neću ovo preboleti
16. Laž: Ne smem da kažem istinu
17. Laž: Moja kilaža me definiše
18. Laž: Treba mi piće
19. Laž: Samo je jedan način ispravan
20. Laž: Potreban mi je junak

Izjave zahvalnosti
O autorki

UVOD

Ćao, devojko, ćao!

Ovo je veliko uvodno pismo moje knjige, deo u kojem ću ti otkriti čemu se sve nadam za tebe. Ovo je trenutak kada ću izložiti svoje namere i – ako si već raspoložena da čitaš dalje – natuknuti ponešto o onome što možeš da očekuješ. Ovo je ujedno i najvažnije pismo devojci koja stoji u uglu knjižare i pita se treba li da kupi baš ovu knjigu ili, recimo, *Magiju spremanja* – te će ono što sad čita presuditi. Čini mi se da je to veliki pritisak za jedno pisamce, ali hajde da počnem.

Ovo je knjiga o mnogim štetnim lažima i jednoj važnoj istini.

Istina? Ti si, i samo ti, odgovorna za ono što ćeš postati i koliko ćeš da budeš srećna. To je suština.

Nemoj pogrešno da me shvatiš. Ispričaću ti stotine priča koje su zabavne, čudne, blamatorske, tužne ili lude, ali svaka teži istoj suštinskoj istini koja je dostojna mesta na *Pinterestu*: od *tebe* zavisi kakav će ti biti život.

Međutim, ta istina nikad neće biti uverljiva ako prvo ne razumeš laži koje se često ispreče pred njom. Veoma

je važno da shvatiš kako sama biraš svoju sreću i upravljaš svojim životom. To je jedna od onih istina koje bi trebalo da zgrabimo obema rukama i stavimo na plutanu tablu kao podsetnik… ali to nije jedino što moraš da razumeš.

Takođe moraš da prepoznaš – i temeljno sasečeš – sve laži koje si celog života govorila sebi.

Zašto?

Zato što je nemoguće otići na novo mesto, *postati* neko nov sve dok ne znaš gde se nalaziš. Kad na pravi način shvatiš ono što si počela da veruješ o sebi, doživećeš neprocenjivu samospoznaju.

Jesi li ikad verovala da nisi dovoljno dobra? Da nisi dovoljno vitka? Da si nevoljena? Da si loša majka? Jesi li ikad verovala kako zaslužuješ da se drugi ružno ponašaju prema tebi? Da nimalo ne vrediš?

Sve su to laži.

Laži koje nameću društvo, mediji, naše porodice ili, iskreno govoreći – to moja pentekostalna vera progovara – đavo glavom i bradom. Te laži su opasne zato što nam razaraju samopoštovanje i sposobnost da funkcionišemo. Njihova najzloslutnija osobina jeste što su gotovo nečujne. Retko čujemo laži koje smo stvorili o sebi zato što nam toliko glasno odjekuju u ušima da su se pretvorile u pozadinsku buku. Te poruke ispunjene mržnjom bombarduju nas svakog dana pa više i ne shvatamo da su tu. Prepoznavanje tih laži koje smo prihvatile je ključno kako bismo napredovale. Ako možemo da prepoznamo izvor naših nevolja i istovremeno shvatimo da vladamo njima te da ih možemo pobediti, onda možemo potpuno da promenimo svoju putanju.

Zbog toga radim ovo što radim. Zbog toga imam veb-sajt i pričam o tome kako napraviti središnji ukras za

trpezarijski sto, kako biti blag roditelj ili učvrstiti brak. Zbog toga sam istražila trideset različitih načina na koje možeš da očistiš mašinu za veš pre nego što sam naučila svoju ekipu kako to da uradi. Zbog toga znam pravi odnos balsamika i limuna kako bi pečenje bilo savršenog ukusa. Da, pokrivam mnogo tema na svojoj onlajn platformi, ali one se na kraju svode na jedno: to su činioci mog života i želim da ih obavljam dobro. Moje objave pokazuju koliko napredujem i učim, a želim da njima naučim i ohrabrim druge žene. Da kojim slučajem obrazujem decu kod kuće, pletem, fotografišem ili pravim makramee, služila bih se time kako bih se usavršila i okuražila prijatelje. Ali ne bavim se time. Zanimaju me teme vezane za način života te se usredsređujem na sadržaje koji spadaju u okvir lajfstajl medija.

Međutim, na početku karijere sam shvatila da mnogo žena doživljava objave koje imaju veze s lajfstajlom kao nešto čemu bi *trebalo* da teže. Mnoge takve slike su nedostižne – još jedna laž koju nam nameću – pa sam odlučila da od samog početka budem autentična i iskrena, a uz svaku fotografiju divno ukrašenog kapkejka, delila sam i sliku na kojoj imam facijalnu paralizu. Kad sam išla na otmene događaje kao što je dodela Oskara, takve objave sam uravnotežila mukama s mršavljenjem i fotkama na kojima imam dvadeset kilograma viška. Govorila sam o svemu: bračnim trzavicama, postporođajnoj depresiji i trenucima kad su me obuzimali zavist, strah, ljutnja, osećaj da sam ružna, bezvredna i nevoljena. Pokušala sam da budem potpuno iskrena u vezi s tim ko sam i šta sam. Ozbiljno, najpoznatija sam po tome što sam na internetu objavila fotografiju strija na mlitavom stomaku. A ipak…

A ipak i dalje dobijam poruke. Žene širom sveta mi još šalju mejlove i pitaju me kako uspevam da se izborim sa svime dok se one muče. *Osećam* patnju u tim mejlovima. Čujem stid u rečima kojima opisuje nevolje i zbog toga me srce boli.

Stoga im odgovaram. Svakoj kažem koliko je lepa i jaka, nazivam ih *ratnicama, hrabrim curama, borcima*. Govorim im da ne odustaju. Deluje mi prikladno da tako nešto poručujem neznankama. Ali to nije sve što želim da kažem. Ne bih to rekla da moja sestra ili najbolja prijateljica pati. Ne bih volela da to kažem devojci kakva sam nekad bila. Zato što podržavam i ohrabrujem one koji su mi najbliži… i odlučno odbijam da gledam kako kukaš.

Istina je da *jesi* jaka, da si hrabra i da si borac… ali to ti govorim zato što želim da vidiš te osobine u sebi. Želim da te zgrabim za ramena i drmusam sve dok ti zubi ne zazveče. Želim da ti se unosim u lice sve dok ne skupiš hrabrost da me pogledaš u oči i sama vidiš odgovor. Želim da vičem iz sveg glasa sve dok ne shvatiš tu veliku istinu: ti si gospodarica svog života. Imaš jednu jedinu šansu da živiš, a život prolazi pored tebe. Prestani da se omalovažavaš i, dođavola, prestani da dozvoljavaš drugima da to rade. Prestani da pristaješ na manje nego što zaslužuješ. Prestani da kupuješ stvari koje ne možeš priuštiti kako bi zadivila ljude koje ti se zapravo ne sviđaju. Prestani da se kljukaš svojim osećanjima i počni da ih tumačiš. Prestani da kupuješ ljubav svoje dece hranom, igračkama ili prijateljstvom zato što je to lakše od roditeljstva. Prestani da zloupotrebljavaš svoje telo i mozak. Prestani! Samo siđi s obrtne trake koja se neprestano vrti. Tvoj život bi trebalo da bude put od jednog jedinstvenog

mesta do drugog, a ne ringišpil koji te iznova vraća na isto mesto.

Tvoj život ne mora da izgleda kao moj. Tvoj život ne mora da bude sličan bilo čijem, ali trebalo bi da je bar tvorevina koju si sama napravila.

Hoće li biti teško? Naravno! Ali lako rešenje te je i dovelo do toga da sediš na kauču, s dvadesetak kilograma viška, dok život prolazi pored tebe.

Hoće li se promena desiti preko noći? Nipošto! Taj proces traje čitavog života. Isprobaćeš različite alatke i postupke, neki će delovati dobro, možda će se nešto od toga učiniti kao odgovor, a zatim će trideset sedam narednih izgledati kao sranje. Onda ćeš se sutradan probuditi i uraditi sve iznova. Pa još jednom. I još jednom.

I nećeš uspeti.

Ponovo ćeš se vratiti lošim navikama. Poješćeš pola rođendanske torte kad niko ne gleda, urlaćeš na muža ili ćeš čitav mesec piti previše vina. Upašćeš u kolotečinu zato što je život takav i naprosto je tako. Ali kad jednom shvatiš da si *ti* ta koja zaista drži uzde, ustaćeš i pokušaćeš ponovo. I nastavićeš to da radiš sve dok vladanje situacijom ne postane prirodnije od nedostatka kontrole. To će se pretvoriti u način života i postaćeš žena kakva je suđeno da budeš.

Nije loše odmah pitati, unapred, igra li vera ulogu u svemu ovome. Pošto sam hrišćanka, odrasla sam s verom da Bog upravlja svime, da Bog ima plan za moj život a svim bićem i dalje verujem u to. Sigurna sam da nas Bog sve bezuslovno voli, ali mislim kako to ne znači da možemo tračiti darove i talente koje nam je dao samo zato što smo već dovoljno dobri. Gusenica je lepa, ali ako bi se zaustavila na tome – ako bi zaključila da je *dobro* isto što

i *dovoljno dobro* – svi bismo bili uskraćeni za prelepo biće u koje će se pretvoriti.

Ti si više od onoga što si postala.

To je ono što želim da kažem ženama koje mi traže savet. Možda nije prijatno čuti tako nešto, ali taj zaključak prati jedna lepa istina: ti si više od onoga što si postala i samo od tebe zavisi šta ćeš da uradiš s tim saznanjem.

I to mi je dalo jednu ideju.

Šta ako bih napisala knjigu o svemu s čim sam se borila i onda objasnila korake koji su mi pomogli da prevaziđem te trenutke? Šta ako bih govorila o svim svojim neuspesima i blamažama? Šta ako ti kažem kako se najviše stidim toga što se nekad toliko naljutim da vrištim na svoju decu? To nije urlanje, ni vika niti otresita grdnja nego toliko glasno vrištanje da mi pripadne muka kad se kasnije setim toga. Šta ako ti kažem da trenutno verovatno imam tri karijesa zato što se užasavam zubara? Šta ako ti pričam o celulitu ili čudnoj trećoj sisi koja mi iskoči između pazuha i normalne dojke kad nosim majice s bretelama? Jesam li pomenula salo na leđima? Ili dlake koje mi rastu iz mladeža na licu? Ili stvari zbog kojih sam nesigurna? Šta ako bih knjigu počela priznanjem da sam se upiškila u gaće kao odrasla, kao potpuno odrasla žena, kao i da to nije bio prvi put niti će biti poslednji? A šta ako bih ti rekla da se uprkos tim priznanjima – bila ona smešna, blamatorska, bolna ili odvratna – dobro osećam u svojoj koži? Da volim sebe čak i kad radim stvari kojima se ne ponosim? I da je to moguće zato što znam da, na kraju krajeva, imam moć da promenim nešto? Od mene zavisi kakva ću osoba postati. Ako Bog da, sutra ću se probuditi i dobiti još jednu priliku da bolje živim ovaj život. Božjom voljom, trideset pet

godina sam se mnogo *trudila* u nekim životnim oblastima (kao što je pravljenje musake s osnovom od sira) i postala sam pravi majstor u njima. A u nekim drugim oblastima (kao što je vladanje anksioznošću) neprestano isprobavam različite načine hvatanja ukoštac s istom nevoljom.

To putovanje dugačko je koliko i sam život, ali mirna sam zbog saznanja da svakog dana učim i napredujem i da sam zadovoljna u svojoj koži.

Nevolje s kojima sam se borila? Laži o sebi u koje sam toliko dugo verovala?

Spisak je kilometarski. Zapravo je toliko dugačak da sam odlučila da svakoj stavci posvetim jedno poglavlje. Na početku svakog poglavlja je laž u koju sam verovala, a zatim slede priče o tome kako me je dotična laž sputavala, povređivala ili, u nekim slučajevima, terala da povređujem druge. Ali time što sam priznala te laži, oduzela sam im moć. Otkriću ti kako sam načinila životne promene da prebrodim te muke – jedne zauvek, dok se s drugima i dalje borim jer me te nesigurnosti proganjaju celog života.

Zbog čega sam nesigurna? Pa, evo nekoliko najvažnijih i najlošijih razloga bez naročitog reda. Nadam se da će te ohrabriti. Nadam se da će ti pomoći. A više od svega, nadam se da ćeš usvojiti saznanje da možeš postati ko god i šta god želiš, draga prijateljice. A kad je najteže, seti se da je pomak napred – bio on milimetarski ili kilometarski – sve što je potrebno.

S ljubavlju,
Rejč

PRVO POGLAVLJE

Laž:
NEŠTO DRUGO ĆE ME USREĆITI

Prošle nedelje sam se upiškila u gaće.

Nisam se *skroz* umokrila u gaće kao što mi se jednom desilo u letnjem kampu kad sam imala deset godina. Tad smo igrali igru „zarobi zastavu“, a ja nisam mogla da trpim ni sekundu više. Nisam htela da priznam da sam se upiškila pa sam se polila vodom iz boce. Zamisli, ako hoćeš, da niko – a pogotovo ne Kristijan Klark, moja simpatija iz kampa – nije ništa posumnjao iako mi je odeća bila sasvim natopljena. Čak sam i tad bila snalažljiva.

Je li drugima bilo čudno što sam odjednom potpuno mokra?

Verovatno.

Ali radije bih da me smatraju čudakom nego devojčicom koja se upiškila.

Prošle nedelje nije bilo *tako* strašno. Samo mi je pobeglo nekoliko kapi, što može da te zadesi ako izbaciš tri bebe iz tela.

Porođaj podseća na lansiranje rakete. On razara sve što mu se nađe na putu, a to, narode, znači da nekad pišnem

u gaće. Ako si previše gadljiva za takva saznanja, onda ću pretpostaviti da nemaš problema s kontrolisanjem bešike – i čestitam ti na tome. Međutim, ako ti je moje iskustvo poznato, onda verovatno imaš istu nevolju – što znači da si se blago nasmejala pošto si doživela sličnu nezgodu.

Skakala sam u zadnjem dvorištu sa sinovima i jedan je povikao da dodirnem nožne prste u vazduhu. To je jedino što umem da uradim na trambolini i, ako sam već skupila petlju da stanem na tu smrtnu zamku s federima, veruj mi da ću dati sve od sebe. U jednom trenutku sam letela kroz vazduh kao one majušne cure na takmičenju čirlidersica, a u drugom su mi gaćice bile mokre. Niko nije primetio – ako ne računamo moj ponos – ali ipak se desilo. Morala sam da nastavim da skačem kako bi mi neprestano strujanje vazduha osušilo gaće. Snalažljiva sam, sećaš se? I trenutak je bio savršen jer sam podesila *Fejsbuk* da za pola sata objavi fotografiju na kojoj probam haljinu za dodelu Oskara.

Pre nego što stekneš pogrešan utisak, nisam dovoljno slavna da bih išla na dodele Oskara. Međutim, udata sam za čoveka koji je velika faca. Ni on nije mnogo slavan, ali njegov posao svakako jeste. To znači da se povremeno oblačim kao princeza i pijem besplatno vino u dobro osvetljenim balskim dvoranama. U takvim prilikama, na *Instagramu* i *Fejsbuku* postavljam fotografije na kojima izgledamo negovano i veoma glamurozno, a internet podivlja. Tad mi ljudi šalju poruke o tome kako vodim glamurozan život, kako je moj svet sigurno pun stila, mode i savršenstva. I dok sam kasnije čitala te komentare, kroz glavu mi je prolazila samo jedna misao: *upravo sam se upiškila, u javnosti, pred drugima.* Doslovno sam

otišla u kupatilo u *vazduhu* dok sam silila butne mišiće na neprirodne gimnastičarske položaje ne bih li zadivila trogodišnjeg sina.

Narode, teško da postoji neko ko je manje glamurozan od mene.

I to ne kažem u smislu: slavne ličnosti i zvezde su *ljudi kao i mi*. Ovo nije isto kao kad je Gvinet Paltrou, bez šminke, savršenog tena i plave kose kao anđeo, pokušala da nas ubedi kako je samo obična cura u majici od četiri stotine dolara.

Ne, doslovno tako mislim.

Nisam glamurozna. Hiljadu posto sam najveća štreberka koju ćeš ikad upoznati. Ako sam nekako uspela da te ubedim u suprotno zato što imam sajt o lajfstajlu s lepim fotografijama ili zato što mi se kosa nekad naročito sija na *Instagramu*, pa, sestro, dozvoli da ti otvorim oči. Nisam savršena supruga, nisam savršena majka, nisam savršena prijateljica ni šefica a svakako nisam savršena hrišćanka. Ni blizu. Ništa ne radim savršeno – pa, možda savršeno spremam i jedem hranu čija je osnova najčešće sir – ali druge stvari, životne stvari? O, devojko, mnogo se mučim.

Čini mi se da je važno da to kažem. Zapravo dovoljno je važno da zasnujem celu knjigu na tome zato što hoću da budem sigurna da ćeš me čuti.

Neverovatno je koliko imam krupnih i sitnih nedostataka, kako važnih tako i nevažnih, a *zarađujem tako što drugim ženama govorim kako da vode bolji život*. Ja – koja pišem o programima vežbi i ručno napravljenim pilinzima za posvetljivanje kože. Ja – koja savetujem kako spremiti večeru za Dan zahvalnosti i vaspitavati decu. Ja – grešim.

Neprestano.

To je važno zato što, moja slatka draga drugarice, želim da znaš kako *niko ne ispunjava očekivanja.* Međutim, iako iznova grešim, ne dozvoljavam da me to pokoleba. I dalje se budim svakog dana i trudim se da postanem bolja. Ponekad mi se čini da se bližim tome da postanem što bolja mogu. A nekad jedem sladoled za večeru. Ali život nam ne poklanja novu priliku sutradan.

Žene dobijaju pogrešne podatke. Ili, bolje rečeno, dobijamo *toliko* pogrešnih podataka da smo oprale ruke od svega. Živimo u društvu koje se zalaže za sve ili ništa i poručuje da moram da izgledam, ponašam se, razmišljam i govorim savršeno ili odustanem i prestanem da se trudim.

To je ono što me najviše brine – da si prestala da se trudiš. Dobijam poruke od čitateljki i vidim hiljade komentara na objavama na društvenim mrežama. Neke među vama toliko su poražene životom da su odustale. One su odbačeni teret koji plima nosi sa sobom. Ostajanje u igri deluje toliko teško da su napustile teren. O, naravno, ti si još tu. Otići ćeš na posao, spremićeš večeru i brinućeš se o deci, ali uvek u zaustavnom vremenu. Uvek se osećaš kao da kaskaš i stoga si slomljena.

Život ne bi trebalo da te neprestano poražava. Život ne bi trebalo da se svodi na puko preživljavanje – on bi trebalo da se živi.

Ponekad je neminovno da se osećaš kao da nemaš nikakvu kontrolu, ali takvi trenuci kad ti se čini da se daviš trebalo bi da budu kratki. Ne bi trebalo da čine celo tvoje postojanje! Dragocen život koji ti je dat je poput broda koji plovi okeanom, a ti bi trebalo da budeš kapetan

tog plovila. Naravno, ima trenutaka kad te oluja skrene s kursa, poplavi palubu ili polomi jarbol napola – ali tad moraš da se boriš kako bi se vratila na kurs, da izbacuješ vodu jednom kofom za drugom. Tad se boriš da se vratiš za kormilo. To je *tvoj* život. Trebalo bi da budeš junakinja svoje priče.

To ne znači da ćeš postati sebična. To ne znači da ćeš odbaciti veru ili prestati da veruješ u nešto veće od sebe. To znači da ćeš preuzeti odgovornost za sopstveni život i sopstvenu sreću. Drugim – grubljim rečima, zbog kojih ćeš poželeti da me tresneš – ako si nesrećna, *sama si kriva.*

Kad kažem nesrećna, mislim *nesrećna*. Ne mislim *depresivna*. Prava depresija ima veze s genetskim sklopom i hemijskom ravnotežom u telu. Pošto sam se lično borila protiv depresije, imam mnogo saosećanja prema svima koji se nose s njom. Takođe ne mislim na *tugu*. Tuga ili žalost izazvane okolnostima koje su van tvoje moći – recimo, smrt voljene osobe, od čega se duša kida – ne može se brzo ili lako preboleti. Tuga i patnja su stvari s kojima moraš da se upoznaš inače nikad nećeš moći da nastaviš dalje.

Kad kažem nesrećna, mislim dezorijentisana, nesređena, osujećena, ljuta – bilo koje osećanje zbog kojeg želimo da se sakrijemo od života umesto da ga prigrlimo raširenih ruku, kao u pesmi grupe *Krid*. Zato što srećni ljudi – oni koji devedeset odsto vremena uživaju u životu – postoje. Viđala si ih. U stvari, upravo čitaš knjigu koju je napisala takva žena.

Na kraju krajeva, mislim da ljudi pišu takve komentare ispod mojih fotografija. Kažu: „Tvoj život izgleda savršeno“, ali mislim da time misle: „Tvoj život deluje srećno.

Izgledaš zadovoljno. Uvek si optimistična i zahvalna. Uvek se smeješ."

Želim da objasnim zbog čega…

Život mi nije počeo bezbrižno. U stvari, ako ćemo iskreno, svoje detinjstvo bih opisala kao *traumatično*. Kuća nam je bila haotična – letovi do najvećih visina i padovi do najnižeg dna. Velike zabave s porodicom i prijateljima praćene vikom, tučom i plačom. Rupe veličine pesnice nalazile su put u naše zidove, a tanjiri se razbijali na kuhinjskom podu. Moj otac se nosio sa stresom uz pomoć besa, a majka tako što nedeljama nije ustajala iz kreveta. Kao i većina dece koja su odrasla na sličan način, nisam znala da postoje drugačije porodice.

Kad sam imala četrnaest godina, moj stariji brat Rajan izvršio je samoubistvo. Ono što sam videla i preživela tog dana zauvek će me proganjati, ali me je i suštinski promenilo. Bila sam najmlađe od četvoro dece i dotad gotovo nisam bila svesna sveta izvan sopstvenog doma. Kad je Rajan umro, moj ionako buran, problematičan dom se raspao. Ako je život pre njegove smrti bio težak, posle toga je postao neizdržljiv.

Odrasla sam tog dana. Usred očaja, straha i zbunjenosti zbog njegove smrti, shvatila sam jednu veliku istinu: ako želim bolji život od onog u kom sam se rodila, na meni je da ga stvorim.

Kad se ubio, tek sam pošla u srednju školu. Odmah sam se prijavila za što više predmeta kako bih mogla da maturiram ranije. Kad sam bila treća godina, stekla sam diplomu i preselila se u Los Anđeles, najbliži veliki grad mojoj kalifornijskoj rodnoj varoši. Ovoj seoskoj curi je Los Anđeles izgledao kao mesto na kojem svi snovi mogu

da se ostvare. Imala sam sedamnaest godina pa nisam mogla da uvedem telefonsku liniju ili iznajmim stan bez potpisa punoletne osobe, ali usredsredila sam se na to što sam napokon otišla. Godinama sam živela u haotičnom porodičnom domu i mislila: *jednog dana ću otići odavde i onda ću biti srećna.*

Kako da ne budem srećna u Los Anđelesu? Upijala sam svaki milimetar otkako su mi stopala dotakla tamošnje tlo. Upijala sam mahnitu holivudsku energiju i prilagodila se ritmu talasa koji se valjaju prema obali pored Pacifičkog priobalnog auto-puta. Osećala sam se kao svetska žena zbog višedimenzionalnih linija krovova. Divila sam se pogledima koje samo došljaci primećuju.

Većina ne obraća pažnju na drveće na Beverli Hilsu. Prezauzeti su žudnjom za velelepnim kućama ispod njih, ali ja sam prvo videla drveće. Uživala sam u lepoti zarad lepote pošto toga nije bilo u mom rodnom mestu. Stvar je u tome što su na Beverli Hilsu sva stabla uparena. U svakoj ulici, na svakom ćošku, čak i usred vreve uzavrelog grada, videćeš niz za nizom savršene simetrije – menažeriju kanarskih borova, kamfora i datula. Uredio ih je prvi pejzažni arhitekta početkom dvadesetog veka. Stabla obgrljuju ulice u besprekornim redovima, tihi stražari jednog od najbujnijih gradova na svetu. Posle haotičnog života, taj red me je oduševio.

Konačno se, pomislila sam, *nalazim tamo gde pripadam*.

Vreme je prolazilo i godišnja doba su se smenjivala, a moj novi grad me je konačno naučio najvažnijoj lekciji. Selidba, putovanje ili odlazak? To je samo geografija. Premeštaj te ne može promeniti. Time ćeš promeniti samo pogled kroz prozor. Moraš *izabrati* da budeš srećna,

zahvalna i ispunjena. Ako svakog dana to odlučiš, nezavisno od toga gde se nalaziš i šta se dešava, bićeš srećna.

Viđam se s najboljom prijateljicom Amandom nekoliko puta godišnje. Svaki put pričamo dok ne promuknemo i smejemo se dok nas obrazi ne zabole. Amanda i ja se zabavljamo u mojoj dnevnoj sobi onoliko koliko bismo se zabavljale i na plaži u Meksiku. Doduše, Meksiko jeste privlačniji, vreme jeste lepše i imale bismo lakši pristup koktelima sa suncobrančićima… ali možemo sa sjajno provesti i kad sedimo u mom zadnjem dvorištu ili iza kontejnera lokalnog *Volmarta* zato što smo mnogo srećne kad smo zajedno. Kad si stimulisana, aktivna i odlučiš da uživaš u životu, nije važno gde se nalaziš kao ni, iskreno, kakve ti se loše stvari dešavaju. I dalje ćeš nalaziti sreću jer nije važno *gde* si nego *ko* si.

ONO ŠTO MI JE POMOGLO…

1. ***Prestala sam da se upoređujem.*** Prestala sam da se upoređujem s drugim ljudima, kao i sa ženom kakva sam mislila da bi trebalo da budem. Poređenje ubija radost, a jedino što moraš da budeš jeste devojka koja je bolja od one kakva si bila juče.

2. ***Okružila sam se pozitivnim stvarima.*** Štrecnula sam se kad sam ovo napisala zato što zvuči kao slogan s postera kojem je mesto na zidu fiskulturne sale u osnovnoj školi – ali, otrcano ili ne, to je jevanđelje. Pretvaraš se u ono čime si okružena. Postaješ ono što unosiš u sebe. Ako kloneš duhom ili se osećaš kao da živiš u negativnom prostoru, dobro pogledaj koga i šta gledaš svakog dana.

3. ***Otkrila sam šta me usrećuje i to radim.*** Ovo izgleda kao najjednostavnija stvar na svetu, a ipak malo ljudi svesno bira stvari koje im pružaju radost. Ne, ne mislim da ti se život može svesti na masaže i raskošne večere (možda tebi i može, fenserko!). Hoću da kažem kako treba više vremena da posvetiš stvarima koje ti hrane duh: više dugih šetnji sa svojim psom, manje volontiranja zato što osećaš obavezu da to radiš iako to zapravo mrziš. Ti upravljaš svojim životom, sestro, i u njemu nema ničega čemu nisi *dozvolila* da bude tamo. Razmisli o tome.

Rejčel Holis

ODMAHNI RUKOM I KRENI DALJE

Za izdavača
Dejan Papić

Urednik
Srđan Krstić

Lektura i korektura
Vladimir Stokić, Saša Novaković, Dragoslav Basta

Slog i prelom
Saša Dimitrijević

Dizajn korica
Lidija Šijačić

Tiraž
2000

Beograd, 2019.

Štampa i povez
Artprint MEDIA, Novi Sad

Izdavač
Laguna, Beograd
Resavska 33
Klub čitalaca: 011/3341-711
www.laguna.rs
e-mail: info@laguna.rs

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd